

A Návay család Tizzaszentimrén

Budapesten születtem 1966 október 16.-án. Édesapám Kilyénből (Erdély) elszakadt földbirtokos család leszármazottja, míg édesanyám Tizzaszentimrén nagy birtokkal rendelkező Návay család László nevű gyermekének elsőszülött leányaként látta meg a napvilágot.

Návay Kálmán dédapám 1870-ben vásárolta meg az akolhádi majd a tizzaszentimrei birtokot feleségével, báró Babarczy Gabriellával együtt. A tizzaszentimrei birtokközpontot a korabeli „Bibic tanyáról,, Erzsébet pusztának nevezték el, ahol nagyon korszerű gazdaságot építettek ki. Négy gyermekük született . Kálmán, László, János és Imre. Imre kapta az akolhádi földeket.

A Návayak mélyen vallásos, Isten féltő emberekként fontosnak tartották a környékükön élők taníttatását és vallásos életük, katolikus hitük megerősítését.

Návay Kálmán 1906-ban meghalt, és ekkor családi sírkápolnát építettek fel Erzsébet puszta mellett. 1917-ben az érsekség Erzsébet pusztai székhellyel helyi káplánságot létesített a család birtokán, amelyet dédanyám halála után Tizzaszentimre községbe helyeztek át 1936-ban és plébánia rangra emelték, úgy mint 1332-ben volt.

A dédszüleim sok templom és iskola felépítésében segítettek mind két településen, úgy mint a korabeli újság is megörökítette:

„A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Návay Kálmánra nagybirtokosnak, aki Ujszentgyörgyön 16.000 kor. költséggel elemi népiskolát építtetett és azt berendezte, elismerését és köszönetét nyilvánította. Budapesti Közlöny, 1908. december (42. évfolyam, 276-299. szám)1908-12-01 / 276. szám”

Návay Kálmán váratlan halála miatt, a négy kiskorú gyermek mellé édesanyjuk nevelőnek Répás József kanonokot kérte fel, aki 20 évig volt a Návay gyerekek mellett. Majd később a Budapesti Központi Papnevelő Intézet alkormányzója lett. Bekövetkezett halála után a megjelent újságcikkek szerint is a tizzaszentimrei Návay sírkápolnában helyezték örök nyugalomra:— (Gyászrovat.) Répás József tb, kanonoknak a közép. szeminárium váratlanul elhunyt alkormányzójának szombaton d. e. volt a temetése az Egyetemi-templomból, ahol az elhunyt holttestét még a pénteki napon felravatalozták délszaki növények és égő kandeláberek között. A temetést megelőzően délelőtt 10 órakor ünnepies rekviem volt az elhunyt lelki üdvéért, amelyet Krywald Ottó prépost, érseki főbiztos celebrált nagy papi segédlettel. A templom ezúttal zsúfolásig megtelt gyászoló közönséggel, amelynek soraiban ott voltak: Radnai Farkas c. érsek, Mészáros János érseki helytartó, Wolkenberg Alajos a Pázmány-egyetem rektora, Mihályi Ákos vilezsi apát, Túri Béla és Kollányi Ferenc prelátnokok, Folba János táborigazgató, Madarász István apát, miniszteri tanácsos, Trikál József, Tóth Tihamér, Szabó Vendel, Pataky Arnold egyetemi tanárok, a Hittanárok és Hitoktatók Egyesületének tagjai és képviselői, Saly László és Kerner István szemináriumi előljárók, a Návay-család tagjai, akiknél az elhunyt két évtizeden át nevelősködött és akik a maguk halottjának tekintik az elhunytat, A rekviem után Krywald prépost beszentelte a holttestet és elvégezte a temetési szertartást, minek megtörténtével a koporsót kikísérték a nyugati pályaudvarra, ahonnan délután vasúton szállították el Tizzaszentimrénre, a Návayak birtokára. Itt hétfőn mutatják be lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot, aztán pedig a Návay család sírboltjában helyezik végső nyugalomra,

Budapesti Hírlap, 1929. február (49. évfolyam, 27–49. szám) 1929-02-17 / 40. szám

Nagyapám, Návay László 1898 július 28.-án született Tizsaszentimrén. Orvosnak készült, de édesapja korai halála után, a gimnáziumi érettségét követően átvette a birtok irányítását.

Az egyházi és az iskolai élet szervezését mindig szívügyének tekintette. Gyakran vállalt a falubeliek felett bérnakeresztapaságot. Volt olyan esztendő is ahol 500-an bérnáltak.

Minta gazdaságot épített fel. 1936-ban vette feleségül nagymamámat Török Hedviget. Házasságukban öt gyermek született, László, Mária Magdolna, Gabriella, Kálmán és Albert, akikkel együtt 1949 október 1.-ig élhettek a szülői házban. Ekkor történt az államosítás, aminek eredményeként teljes vagyonukat elveszítették.

Az unokák közül nekem jutott a lehetőség, hogy Tizsaszentimrére visszatérve képviseljem a családot. Fogorvosként kaptam állást a faluban 1993-ban. Azóta mezőgazdasági vállalkozásunkat is vezetem, és próbálom segíteni a települést erőmhez képest.

Tizsaszentimre, 2017. október 29.

Székely Csaba